

## Зовнішнє незалежне оцінювання 2009 року з історії України від найдавніших часів до початку XXI століття

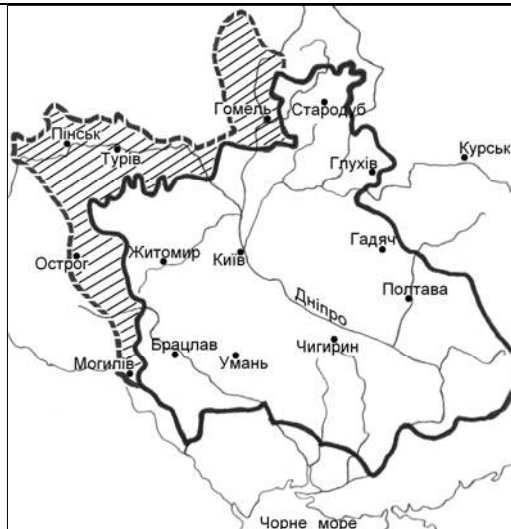
Номер і зміст завдання	Відповідність завдання програмі ЗНО 2009 р., підручникам і посібникам, затвердженим Міністерством освіти і науки України
<p>1. Первісна людина з'явилася на території сучасної України близько</p> <p>А 2 млн років тому. Б 1 млн років тому. В 500 тис. років тому. Г 250 тис. років тому.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Стародавня історія України. Поява і розселення людей на території України. <i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с.</p>
<p>2. Про якого великого київського князя йдеться в уривку з історичного джерела: «Отець бо його... землю... хрещенням просвітив, а сей великий князь... засіяв книжними словами серця віруючих людей...»?</p> <p>А Святослава Ігоревича Б Володимира Великого В Ярослава Мудрого Г Володимира Мономаха</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Виникнення та розквіт Київської Русі. Князювання Ярослава Мудрого. <i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – 192 с. Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с.</p>
<p>3. Основу економічного розвитку Київської Русі становили</p> <p>А скотарство та землеробство. Б землеробство та чорна металургія. В чорна металургія та торгівля. Г торгівля та промисли.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Політичний устрій, соціально-економічний, культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX–XIV ст. Розвиток господарського життя Київської Русі та Галицько-Волинської держави. <i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – 192 с. Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с.</p>
<p>4. Сутність політичної роздробленості Київської Русі полягала в</p> <p>А зміні унітарної монархії монархією федеративною. Б занепаді країни в умовах безперервних князівських міжусобиць. В цілковитій руйнації єдиної держави, розпаді внутрішніх зв'язків. Г утраті державної незалежності та заміні загальнодержавного законодавства удільним.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Київська Русь за часів роздробленості. Причини і сутність політичної роздробленості Київської Русі. <i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – 192 с. Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с.</p>

<p>5. Неповноправних людей на Русі, які через певні причини вийшли зі свого соціального середовища та втратили з ним законний зв'язок, називали</p> <p><b>А</b> холопи.  <b>Б</b> смерди.  <b>В</b> челядь.  <b>Г</b> ізгої.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Політичний устрій, соціально-економічний, культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX–XIV ст. Становище представників різних соціальних станів.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с.</p>
<p>6. Зміни в політичному устрої Київської Русі в XI–XIII ст. були пов'язані з</p> <p><b>А</b> обмеженням влади великого київського князя лише судовими функціями.  <b>Б</b> появою та функціонуванням інституту загальноруських князівських з'їздів.  <b>В</b> занепадом і зникненням віче – органу громадського та державного управління.  <b>Г</b> перетворенням боярської ради з дорадчого органу при князі на урядовий орган.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Політичний устрій, соціально-економічний, культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX–XIV ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – 192 с.  Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с.</p>
<p>7. Яка пам'ятка давньоруської літератури містить такі настанови?  «... Паче всього – убогих не забувайте, годуйте й подавайте сироті... не давайте сильним погубити людину... гордості не майте в серці і в умі. Старих шануй, як отця, а молодих – як братів. Лжі беречися, і п'янства, і блуду, бо в сьому душа погибає і тіло. А се вам основа всього: страх божий майте вище над усе...»</p> <p><b>А</b> «Слово о полку Ігоревім»  <b>Б</b> «Руська правда» Ярослава Мудрого  <b>В</b> «Повчання дітям» Володимира Мономаха  <b>Г</b> «Слово про закон і благодать» митрополита Іларіона</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Виникнення та розквіт Київської Русі. Князювання Володимира Мономаха. Політичний устрій, соціально-економічний, культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX–XIV ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – 192 с.  Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с.</p>
<p>8. Виникнення фільварків на українських землях було зумовлено</p> <p><b>А</b> зростанням економічної могутності цехів та їхньої ролі в торгівлі.  <b>Б</b> неефективністю використання в господарстві праці кріпосних селян.  <b>В</b> конкуренцією з боку мануфактурного виробництва в країнах Західної Європи.  <b>Г</b> зростаючим попитом на зерно на внутрішньому та зовнішніх ринках.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.). Економічний розвиток українських земель у складі Великого князівства Литовського.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с.  Швидько А. История Украины: Учебник для 8-го класса. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.</p>

<p>9. У якому столітті відбулися описані події?  <i>«...Василій Іванович, великий князь московський, взяв град Смоленський. Король Сигізмунд... послав проти нього свого воєводу князя Костянтина Івановича Острозького, старосту луцького і брацлавського, з хоробрими воїнами литовськими і руськими. І стали князь з воїнами литовськими проти великої ворожої армії, і вдарили та погубили вісімдесят тисяч, а інших в полон взяли».</i></p> <p>А XIV ст.  Б XV ст.  В XVI ст.  Г XVII ст.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.). Московсько-литовські війни.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – 192 с.  Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с.</p>
<p>10. У складі Руського та Брацлавського воєводств Речі Посполитої в другій половині XVI – першій половині XVII ст. перебували</p> <p>А Закарпаття, Буковина.  Б Галичина, Східне Поділля.  В Холмщина, Підляшшя.  Г Волинь, Полісся.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі в другій половині XVI ст. Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни, які відбулися на українських землях внаслідок Люблінської унії. Польські воєводства на українських землях.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 256 с.  Швидько А. История Украины: Учебник для 8-го класса. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.</p>
<p>11. Орган самоврядування на чолі з бурмистром у містах, що користувалися магдебурзьким правом, називався</p> <p>А віче.  Б лава.  В рада.  Г сейм.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.). Особливості суспільно-політичного життя українських земель.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с.  Швидько А. История Украины: Учебник для 8-го класса. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.</p>
<p>12. Які чинники зумовили виникнення українського козацтва в XV–XVI ст.?</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Прагнення влади створити регулярне військо на протипагу шляхетському ополченню.</li> <li>2. Посилення національного, соціального та релігійного гніту українського населення.</li> <li>3. Існування масиву вільних земель, освоєння південних територій уходниками.</li> </ol> <p>А 1, 2  Б 1, 3  В 2, 3  Г 1, 2, 3</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.). Причини виникнення українського козацтва.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 256 с.  Швидько А. История Украины: Учебник для 8-го класса. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.</p>

<p><b>13.</b> Братства в історії України – це</p> <p><b>А</b> корпоративні об'єднання ремісників споріднених спеціальностей у містах, що користувалися магдебурзьким правом у XV–XVI ст.</p> <p><b>Б</b> добродійні товариства української шляхти, які опікувалися будівництвом православних храмів власним коштом у XVI ст.</p> <p><b>В</b> об'єднання реєстрового козацтва та духовенства, які здійснювали контроль за діяльністю вищих православних церковних ієрархів у XV–XVI ст.</p> <p><b>Г</b> релігійно-громадські організації міщан при православних церквах на українських землях наприкінці XVI–XVII ст.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі в другій половині XVI ст. Братський рух. Діяльність православних братств.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –256 с.</p> <p>Швидько А. История Украины: Учебник для 8-го класса. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.</p>
<p><b>14.</b> «Апостол» (1574), «Буквар» (1574), Острозька Біблія (1581) є першими</p> <p><b>А</b> друкованими на українських землях книгами, виданими І. Федоровим.</p> <p><b>Б</b> рукописними книгами, створеними тогочасною українською мовою.</p> <p><b>В</b> підручниками, надрукованими коштом православних братств.</p> <p><b>Г</b> книгами, надрукованими коштом князя К. Острозького.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі в другій половині XVI ст. Розвиток культури. Досягнення книговидання.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –256 с.</p> <p>Швидько А. История Украины: Учебник для 8-го класса. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.</p>
<p><b>15.</b> Про появу якого явища в театральному мистецтві йдеться в уривку з історичного джерела?</p> <p><i>«У братських школах, академіях учні писали вірші, промови, а потім виголошували їх. Виконавці виходили на сцену й декламували текст, об'єднаний спільною темою. Шкільні вистави присвячувалися християнським святам, впливовим особам, важливим подіям. Вистава тривала досить довго, тому глядачам давали перепочинок, пропонуючи їхній увазі в перервах між діями спектаклю театралізовані сценки народно-побутової тематики».</i></p> <p><b>А</b> комедія</p> <p><b>Б</b> містерія</p> <p><b>В</b> прелюдія</p> <p><b>Г</b> інтермедія</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі в другій половині XVI ст. Розвиток культури. Досягнення мистецтва.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –256 с.</p> <p>Швидько А. История Украины: Учебник для 8-го класса. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.</p>

16. На карті позначено територію Гетьманщини
- А за умовами Зборівського договору 1649 р., а також землі, втрачені за умовами Білоцерківського договору 1651 р.
  - Б на час укладення українсько-російського договору 1654 р. та сусідні землі, контрольовані Військом Запорозьким у 1654–1657 рр.
  - В на час укладення Гадяцького договору 1658 р. та землі, що були включені до складу Великого князівства Руського за його умовами.
  - Г об'єднану гетьманом П. Дорошенком у 1668 р., та землі, над якими в 1671 р. Річ Посполита відновила свою владу.



*Відповідність програмі:* Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Територіальні зміни, що відбулися внаслідок Національно-визвольної війни. Утворення української козацької держави – Війська Запорозького.

*Відповідність підручникам:* Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –256 с.

Швидько А. История Украины: Учебник для 8-го класса. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.

Атлас з історії України. 8 клас. – К.: ППТ, 2002.

17. Період Руїни характеризувався

- А всеохоплюючою кризою та занепадом Речі Посполитої, викликаних національно-визвольною війною українського народу під проводом Б. Хмельницького.
- Б форсованим наступом на автономні права Гетьманщини з боку російського уряду внаслідок переходу гетьмана І. Мазепи на бік шведського короля.
- В внутрішньою боротьбою козацької старшини за владу, розколом Гетьманщини, втручанням в її внутрішні справи та військовою агресією з боку сусідніх держав.
- Г остаточною ліквідацією інституту гетьманства, решток української автономії та повною інтеграцією українських земель у Російську імперію.

*Відповідність програмі:* Українські землі в 60–80-ті рр. XVII ст. Причини та наслідки Руїни.

*Відповідність підручникам:* Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –256 с.

Швидько А. История Украины: Учебник для 8-го класса. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.

18. У якому архітектурному стилі збудовано Успенський собор Свято-Успенської Києво-Печерської лаври?

- А класичному
- Б романському
- В готичному
- Г бароко



*Відповідність програмі:* Українські землі наприкінці XVII – першої половини XVIII ст. Розвиток культури. Досягнення архітектури.

*Відповідність підручникам:* Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –256 с.

Швидько А. История Украины: Учебник для 8-го класса. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.

19. Козацьке повстання 1702–1704 рр. під проводом С. Палія спричинено

- А початком Північної війни між Росією та Швецією.
- Б зруйнуванням російськими військами Чортомлицької Січі.
- В ліквідацією польським сеймом козацького устрою на Правобережній Україні.
- Г переходом гетьмана І. Мазепи та запорожців на бік шведського короля Карла XII.

*Відповідність програмі:* Українські землі наприкінці XVII – першої половини XVIII ст. Внутрішня та зовнішня політика І. Мазепи.

*Відповідність підручникам:* Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –256 с.

Швидько А. История Украины: Учебник для 8-го класса. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.


20. «Пакти й Конституція прав і вольностей Війська Запорозького» – угода, укладена між гетьманом П. Орликом і

- А шведським королем і козацькою старшиною.
- Б козацькою старшиною та запорозькими козаками.
- В запорозькими козаками та турецьким султаном.
- Г турецьким султаном і шведським королем.

*Відповідність програмі:* Українські землі наприкінці XVII – першої половини XVIII ст. Конституція Пилипа Орлика.

*Відповідність підручникам:* Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –256 с.

Швидько А. История Украины: Учебник для 8-го класса. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.

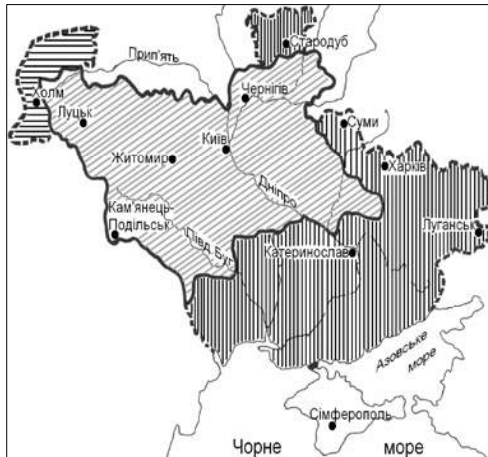
<p>21. На карті позначено території, що ввійшли до складу Російської та Австрійської імперій під час різних поділів Речі Посполитої. Результати якого з поділів відображено на карті?</p> <p><b>А</b> тільки Першого <b>Б</b> Першого та Другого <b>В</b> тільки Другого <b>Г</b> Другого та Третього</p>		<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі в другій половині XVIII ст. Територіальні зміни, що відбулися внаслідок поділів Польщі.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – 352 с. Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – 224 с. Атлас з історії України. 8 клас. – К.: ІПТ, 2002.</p>
<p>22. Настанова імператриці Катерини II, що «<i>Треба найлегшим способом привести до того, щоб вони... перестали дивитись, як вовки на ліс. Коли в Малоросії не буде гетьмана, то треба намагатися щоб час і назва гетьманів зникли</i>», реалізовувалася шляхом</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1 запровадження намісництв замість полкового устрою та створення регулярних кавалерійських полків.</li> <li>2 організації Донського та Чорноморського козачого військ замість ліквідованої Запорозької Січі.</li> <li>3 придушення Коліївщини та гайдамацького руху.</li> <li>4 остаточного закріпачення українських селян і зрівняння в правах української старшини з російським дворянством.</li> </ol> <p><b>А</b> 1, 4 <b>Б</b> 1, 2 <b>В</b> 2, 3 <b>Г</b> 3, 4</p>		<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі в другій половині XVIII ст. Основні напрямки політики Російської імперії щодо України. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – 352 с. Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – 224 с.</p>
<p>23. Знищення Задунайської Січі спричинено</p> <p><b>А</b> включенням придунайських земель до складу Росії в результаті російсько-турецької війни 1768–1774 рр. <b>Б</b> участю задунайських козаків у російсько-турецькій війні 1806–1812 рр. на боці Туреччини. <b>В</b> відмовою задунайських козаків підтримати Туреччину, союзника Наполеона, у франко-російській війні 1812–1814 рр. <b>Г</b> переходом задунайських козаків на бік Росії в ході російсько-турецької війни 1828–1829 рр.</p>		<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Наслідки для України російсько-турецьких війн (1806–1812, 1828–1829).</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – 352 с. Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – 224 с.</p>

<p>24. Яка організація в своїх документах задекларувала такі ідеї діяльності:  <i>«...політичне об'єднання слов'ян є тією справжньою метою, до якого вони повинні прагнути. ...при об'єднанні кожне слов'янське плем'я [українці, росіяни, білоруси] повинно мати свою самостійність. Визначаємо, що кожне плем'я повинно мати народне правління і дотримуватися повної рівності співгромадян... Має існувати спільний Слов'янський собор з представників всіх племен. ...правило «Мета виправдовує засоби» визнається безбожним?»</i></p> <p><b>А</b> Південне товариство декабристів  <b>Б</b> Кирило-Мефодіївське братство  <b>В</b> Братство тарасівців  <b>Г</b> Руська трійця</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Програмні засади діяльності Кирило-Мефодіївського братства.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – 352 с.  Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – 224 с.</p>
<p>25. Унаслідок проведення в 1770–1780-х роках реформ Марії-Терезії та Йосифа II в Австрійській імперії</p> <p><b>А</b> змінилося правове становище українського селянства та греко-католицької церкви.  <b>Б</b> Галичина та Закарпаття об'єднувалися в край – Королівство Галиції і Лодомерії.  <b>В</b> українці здобули перший досвід діяльності в австрійському парламенті.  <b>Г</b> посилювався вплив українських політичних партій, лояльних до Габсбургів.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Західноукраїнські землі наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Зміст та наслідки реформ Марії-Терези та Йосифа II для економічного і суспільного життя Галичини, Буковини та Закарпаття.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – 352 с.  Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – 224 с.</p>
<p>26. Які зміни в соціально-економічній сфері Наддніпрянської України відбулися під впливом реформ 1860–1870-х років у Російській імперії?</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Формування високого рівня концентрації виробництва.</li> <li>2. Завершення промислового перевороту.</li> <li>3. Витіснення іноземного капіталу національним.</li> <li>4. Формування ринку вільнонайманої праці.</li> <li>5. Подолання селянського малоземелля та безземелля.</li> <li>6. Зникнення традиційного класу феодального суспільства – дворянства.</li> </ol> <p><b>А</b> 1, 4, 5  <b>Б</b> 2, 3, 6  <b>В</b> 1, 2, 4  <b>Г</b> 3, 5, 6</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Наддніпрянська Україна в другій половині XIX ст. Реформи 60-70-х років XIX ст. та процеси модернізації в Україні. Основні тенденції соціально-економічного розвитку Наддніпрянської України у другій половині XIX ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – 352 с.  Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – 224 с.</p>



<p>27. Представників мовно-літературної та суспільно-політичної течії другої половини ХІХ ст. на Галичині, Буковині та Закарпатті, які виступали за національно-культурну та державно-політичну єдність із російським народом і російською державою, називали</p> <p><b>А</b> народовці.  <b>Б</b> хлопомани.  <b>В</b> радикали.  <b>Г</b> москвофіли.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Західноукраїнські землі у складі Австрійської імперії у другій половині ХІХ ст. Основні течії суспільно-політичного руху: москвофіли та народовці.  <i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – 352 с.  Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – 224 с.</p>
<p>28. Поява Емського указу імператора Олександра ІІ пов'язана з</p> <p><b>А</b> активізацією діяльності об'єднань української інтелігенції – громад.  <b>Б</b> участю українців у польському національно-визвольному повстанні.  <b>В</b> викриттям владою учасників Кирило-Мефодіївського братства.  <b>Г</b> виданням українського альманаху «Русалка Дністровая».</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Наддніпрянська Україна в другій половині ХІХ ст. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадівського руху.  <i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – 352 с.  Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – 224 с.</p>
<p>29. Унаслідок проведення земельної реформи П. Столипіна в Україні</p> <p><b>А</b> остаточно зруйновано селянську общину.  <b>Б</b> подолано селянське малоземелля та безземелля.  <b>В</b> утверджено приватне селянське землеволодіння.  <b>Г</b> зупинено процес майнового розшарування селянства.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Наддніпрянська Україна на початку ХХ ст. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.  <i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – 352 с.  Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – 224 с.</p>
<p>30. У ході Першої світової війни Товариство українських поступовців закликала українців</p> <p><b>А</b> підтримати Троїстий союз, «...бо ідучи війною, Росія грозить загином українському життю, яке знайшло охорону в австрійській державі».  <b>Б</b> бути нейтральними, тому що жодна з воюючих сторін «...не може викликати співчуття ні цілями, ні способами боротьби».  <b>В</b> виступити проти Антанти й Троїстого союзу, щоб вибороти «...єдину, самостійну Україну від Карпатів аж по Кавказ».  <b>Г</b> підтримати Антанту й чесно, «...не піддаючись на провокації, виконати свій обов'язок громадян Росії до кінця».</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в Першій світовій війні. Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни.  <i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.  Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.  Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p>

<p>31. Ухваливши Другий Універсал, Українська Центральна Рада</p> <p><b>А</b> відмовилася від самочинного проголошення автономії до скликання Всеросійських установчих зборів.</p> <p><b>Б</b> включила до складу Генерального секретаріату представників Тимчасового уряду.</p> <p><b>В</b> призупинила конфіскацію та передання поміщицьких земель селянам.</p> <p><b>Г</b> припинила українізацію військових частин російської армії.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українська революція. Основні положення I, II, III та IV Універсалів УЦР.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p>
<p>32. До якого періоду Української революції належать цитовані документи?</p> <p>1. «Однині Україна стає Українською Народною Республікою. Не відділяючись від республіки Російської і зберігаючи єдність її, ми твердо станемо на нашій землі, щоб силами нашими допомогти, щоб уся Республіка Російська стала федерацією рівних і вільних народів».</p> <p>2. «Влада на території Української республіки віднині належить виключно радам робітничих, солдатських і селянських депутатів; ...в центрі – Всеукраїнському з'їздові рад..., його Центральному виконавчому комітетові... Україна проголошується республікою рад».</p> <p><b>А</b> вересень – жовтень 1917 р.</p> <p><b>Б</b> жовтень – листопад 1917 р.</p> <p><b>В</b> листопад – грудень 1917 р.</p> <p><b>Г</b> грудень 1917 р. – січень 1918 р.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українська революція. Проголошення УНР. Місце і роль Всеукраїнських з'їздів рад у Києві та Харкові.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p>
<p>33. На карті заштриховано територію</p> <p>1 поширення повноважень Генерального секретаріату відповідно до «Тимчасової інструкції Генеральному секретаріатові Тимчасового уряду на Україні».</p> <p>2 на яку Генеральний секретаріат поширив свою владу після падіння Тимчасового уряду.</p> <p>3 передану Українській Народній Республіці за умовами Брест-Литовського мирного договору.</p> <p><b>А</b> 1, 2</p> <p><b>Б</b> 2, 3</p> <p><b>В</b> 1, 3</p> <p><b>Г</b> 1, 2, 3</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українська революція. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918–1920).</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p> <p>Атлас з історії України. 10 клас. – К.: ППТ, 2002.</p>



<p>34. Падіння Української Центральної Ради (УЦР) спричинено</p> <p><b>А</b> відкритою підтримкою УЦР селянських виступів і робітничих страйків.</p> <p><b>Б</b> відмовою УЦР від виконання умов Брест-Литовського мирного договору.</p> <p><b>В</b> завершенням УЦР аграрної реформи та переданням землі в руки селян.</p> <p><b>Г</b> загостренням відносин УЦР з німецьким і австро-угорським командуванням.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українська революція. Здобутки і прорахунки УЦР в державотворчому процесі, у внутрішній і зовнішній політиці.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p>
<p>35. Про яку державу йдеться в уривку з історичного джерела?</p> <p><i>«Тепер є сприятливі обставини в цьому питанні, завдання створення в Києві Української академії наук бере на себе держава. Завдання це – справа державної ваги й вирішити його не під силу приватному товариству. Участь держави в цій справі, створення Комісії для вироблення законопроекту про заснування Академії на чолі з В. І. Вернадським дасть можливість втілити думку про Академію скоро та найбільш повно...»</i></p> <p><b>А</b> Українську Народну Республіку доби Центральної Ради</p> <p><b>Б</b> Українську Державу гетьмана П. Скоропадського</p> <p><b>В</b> Українську Народну Республіку доби Директорії</p> <p><b>Г</b> Українська Соціалістичну Радянську Республіку</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918–1920). Внутрішня та зовнішня політика урядів гетьмана П. Скоропадського.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p>
<p>36. Якими подіями завершилася Громадянська війна в Україні?</p> <p><b>А</b> Розгромом Червоною Армією військових частин Української Галицької Армії та укладанням Ризького мирного договору.</p> <p><b>Б</b> Розгромом Червоною Армією Армії Української Народної Республіки та польської армії маршала Ю. Пілсудського.</p> <p><b>В</b> Розгромом Червоною Армією військ генерала П. Врангеля в Криму та основних сил повстанських загонів Н. Махна.</p> <p><b>Г</b> Розгромом Червоною Армією Збройних сил Півдня Росії генерала А. Денікіна та військ Директорії УНР.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918–1920). Хід воєнних дій на території України в 1918–1921 рр.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p>

<p>37. Державно-політичний статус УСРР у 1921–1922 роках визначався</p> <p><b>А</b> «договірною федерацією» з РСФРР та іншими радянськими республіками, посиленням її підпорядкування загальнофедеративним органам влади.</p> <p><b>Б</b> юридичною незалежністю УСРР, яка не входила до складу жодної сусідньої держави й не перебувала з ними в союзно-договірних відносинах.</p> <p><b>В</b> «воєнно-політичним союзом» з РСФРР зі збереженням УСРР формального статусу та ознак незалежної держави.</p> <p><b>Г</b> «військовим союзом» з РСФРР та перебуванням УСРР у її складі на правах автономного утворення.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921–1928). Процес входження УСРР до складу СРСР.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p>
<p>38. У результаті здійснення в Україні в 1920–1930-х роках політики коренізації</p> <p><b>А</b> реорганізовано національні адміністративні райони на території республіки в звичайні райони.</p> <p><b>Б</b> замінено російську мову в діловодстві, освіті, засобах масової інформації державною українською мовою.</p> <p><b>В</b> збільшено питому вагу українців серед керівних кадрів республіканського партійно-державного апарату.</p> <p><b>Г</b> розширено повноваження республіки у сфері зовнішньої політики для здійснення культурної роботи серед українців за кордоном.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921–1928). Політика «коренізації» УСРР.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p>
<p>39. Розвиткові сільського господарства України в період НЕПу було притаманне</p> <p><b>А</b> створення агроміст із розгалуженою переробною інфраструктурою.</p> <p><b>Б</b> функціонування виробничо-збутових кооперативів і товариств.</p> <p><b>В</b> об'єднання всіх господарств незаможних селян у радгоспи.</p> <p><b>Г</b> розгортання мережі машинно-тракторних станцій і бригад.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921–1928). Неп в УСРР. Відбудова народного господарства. Процес стабілізації економічного і соціального життя в Україні.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p>

40. Проаналізуйте статистичні дані й визначте, що стало характерним для промисловості України кінця 1930-х років порівняно з 1920-ми роками.

Співвідношення між великою та дрібною промисловістю в загальному промисловому виробництві України (у %)

Види промисловості	Роки	
	1925–1926	1938
Велика промисловість		
Кількість підприємств	0,6	8,6
Кількість робітників	43,2	83,0
Валова продукція	68,7	92,5
Дрібна промисловість		
Кількість підприємств	99,4	91,4
Кількість робітників	56,8	17,0
Валова продукція	31,3	7,5

- А** Повільне зростання кількості великих промислових підприємств, переважання в республіці кустарно-ремісничого сектору за кількістю зайнятих робітників.
- Б** Стрімкий розвиток фабрично-заводського сектору, який став домінуючим як за кількістю підприємств, так і за обсягами промислового виробництва.
- В** Збереження значної питомої ваги підприємств дрібної промисловості, яка залишалася домінуючою за обсягами виробництва промислової продукції.
- Г** Концентрація лівової частки робітників у фабрично-заводському секторі, що домінував у виробництві промислової продукції республіки.

*Відповідність програмі:* Радянська модернізація України (1929–1938). Сутність та наслідки політики форсованої індустріалізації в Україні.

*Відповідність підручникам:* Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.

Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.

Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.

41. У яких уривках з історичних джерел відображено особливості життя українського суспільства в 1930-х роках?

- «Загальні збори бідноти... виносили постанови про відібрання у куркулів усіх засобів виробництва. Намічали день розкуркулення й розподіляли актив бідняків по господарствам куркулів. В зазначений термін актив приходив до куркуля та описував усе його майно».
- «Опір набув великого поширення. Зброя, яка залишилася з воєнних часів, стала умовою для розгортання партизанської війни. Партизанські загони швидко розгорталися в лісовій та лісостеповій зонах суцільної колективізації».
- «Адміністрування, перегини по відношенню до середняка, штучне насадження колгоспів, методи насильства не тільки щодо середняка, а й бідноти набули характеру системи...»

- А** 1, 2
- Б** 1, 3
- В** 2, 3
- Г** 1, 2, 3

*Відповідність програмі:* Радянська модернізація України (1929–1938). Сутність та наслідки політики колективізації в Україні.

*Відповідність підручникам:* Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.

Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.

Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.

<p>42. «Розстріляне відродження» – умовна назва</p> <p><b>А</b> покоління українських політичних діячів часів Української революції, знищених під час Великого терору 1930-х років.</p> <p><b>Б</b> групи українських «буржуазних спеціалістів», розстріляних у ході боротьби зі «шкідництвом» у 1920–1930-х роках.</p> <p><b>В</b> літературно-мистецької генерації України 1920–1930-х років, репресованої сталінським режимом.</p> <p><b>Г</b> плеяди видатних українських учених, засуджених у 1930-х роках у справі «Спілки визволення України».</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Радянська модернізація України (1929–1938). Особливості суспільно-політичного та культурного життя періоду. «Розстріляне відродження».</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p>
<p>43. У якому році було проголошено незалежність Карпатської України?</p> <p><b>А</b> 1923 р.</p> <p><b>Б</b> 1939 р.</p> <p><b>В</b> 1941 р.</p> <p><b>Г</b> 1945 р.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Західноукраїнські землі (1921–1938). Перебіг боротьби за незалежність Карпатської України.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p>
<p>44. У якому уривку з історичного джерела відображено один із заходів, спрямованих на асиміляцію українців у 1920–1930-х роках?</p> <p><b>А</b> <i>«Міністерство освіти категорично відхилило прохання відкрити школи з викладанням українською мовою, наголосивши, що громадяни зобов'язані давати своїм дітям освіту тільки в ...школах з румунською мовою викладання».</i></p> <p><b>Б</b> <i>«На Волині та Поліссі осаджено понад 8 тисяч родин військових. Дано їм, за урядовим розпорядженням, землі від 20 до 80 га, деревину на будівництво, грошей чимало».</i></p> <p><b>В</b> <i>«Країна русинів на південь від Карпат буде мати окремий сойм. Цей сойм буде виконувати владу в усіх мовних, шкільних, релігійних питаннях краю».</i></p> <p><b>Г</b> <i>«Відновлюються культурні товариства, театральні трупи, студентські гуртки та органи преси. За таких обставин можна було думати про відродження українського життя в обмежених рамках».</i></p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Західноукраїнські землі (1921–1938). Політика урядів Польщі, Румунії, Чехословаччини в українських землях.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p>

<p>45. Друга світова війна розпочалася нападом</p> <p><b>А</b> Франції на Німеччину.</p> <p><b>Б</b> Німеччини на Радянський Союз.</p> <p><b>В</b> Радянського Союзу на Фінляндію.</p> <p><b>Г</b> Німеччини на Польщу.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939–1945). Початок Другої світової війни.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939–початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пошетун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
<p>46. Рейди партизанських з'єднань на Правобережну Україну в 1943 р., окрім воєнних цілей, передбачали</p> <p><b>А</b> нейтралізацію впливу на цій території ОУН та її збройних формувань.</p> <p><b>Б</b> постачання продовольства населенню окупованих територій.</p> <p><b>В</b> відновлення в регіоні радянської влади.</p> <p><b>Г</b> мобілізацію до лав Червоної Армії.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939–1945). Діяльність радянських партизан та українського визвольного руху.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939–початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пошетун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
<p>47. Початком визволення території України від нацистської окупації став контрнаступ радянських військ у ході</p> <p><b>А</b> битви під Москвою.</p> <p><b>Б</b> Сталінградської битви.</p> <p><b>В</b> Курської битви.</p> <p><b>Г</b> «Битви за Дніпро».</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939–1945). Визволення України.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939–початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пошетун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>

<p>48. У якому році Українська РСР стала членом Організації Об'єднаних Націй?</p> <p><b>А</b> 1944 р.  <b>Б</b> 1945 р.  <b>В</b> 1949 р.  <b>Г</b> 1954 р.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Післявоєнна відбудова і розвиток України в 1945– початку 50-х років. Україна – суб'єкт міжнародних відносин.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
<p>49. Особливість процесу післявоєнної відбудови народного господарства України (1945 – початок 1950-х років) визначалася</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1 першочерговою відбудовою важкої промисловості та енергетики.</li> <li>2 спрямуванням основної частини капіталовкладень в соціальну сферу.</li> <li>3 пріоритетним розвитком сільського господарства як джерела фінансування промисловості.</li> <li>4 опорою лише на власні сили та ресурси Радянського Союзу.</li> <li>5 відсутністю достатньої кількості кваліфікованої робочої сили.</li> <li>6 використанням фінансової та технічної допомоги за «планом Маршалла».</li> </ol> <p><b>А</b> 1, 4, 5  <b>Б</b> 3, 5, 6  <b>В</b> 1, 2, 4  <b>Г</b> 2, 3, 6</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Післявоєнна відбудова і розвиток України в 1945– початку 50-х років. Політика влади щодо економічного, соціально-політичного, релігійного, культурного та повсякденного життя населення у післявоєнні роки.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
<p>50. Суть політики радянзації західних областей України в період післявоєнної відбудови (1945 – початок 1950-х років) полягала в</p> <p><b>А</b> переселенні українців західних областей до центральних і східних областей УРСР.  <b>Б</b> уніфікації всіх сфер життя відповідно до норм, утверджених у СРСР.  <b>В</b> репресіях проти священиків Української греко-католицької церкви.  <b>Г</b> придушенні збройної боротьби підпілля ОУН і загонів УПА.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Післявоєнна відбудова і розвиток України в 1945 – початку 50-х років. Процеси радянзації на західноукраїнських землях.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>



<p><b>51.</b> Які з указаних нижче заходів партійно-державного керівництва в 1950 – середині 1960-х років вплинули на життєвий рівень населення України?</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Заборона робітникам і службовцям самочинно змінювати місце своєї роботи.</li> <li>2. Упровадження державних позик і збільшення присадибного господарства колгоспників.</li> <li>3. Ведення широкомасштабного індустріального житлового будівництва.</li> <li>4. Створення сфери побутових послуг і системи громадського харчування.</li> <li>5. Установлення щомісячного авансування та пенсій за віком для колгоспників.</li> <li>6. Підвищення рівня оплати праці, упровадження на п'ятиденного робочого тижня.</li> </ol> <p><b>А</b> 1, 4, 5  <b>Б</b> 2, 3, 6  <b>В</b> 1, 2, 4  <b>Г</b> 3, 5, 6</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в умовах десталінізації (1953–1964). Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР середині 50-х–60-х рр. ХХ ст. Наслідки процесу лібералізації та економічних реформ для українського суспільства.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
<p><b>52.</b> Яка зміна в економічному розвитку України в другій половині 1950 – першій половині 1960-х років пов'язана зі створенням раднагоспів?</p> <p><b>А</b> Перехід підприємств на повний госпрозрахунок у межах економічних зон.  <b>Б</b> Установлення щомісячного авансування та пенсій за віком для колгоспників.  <b>В</b> Раціоналізація використання місцевих матеріальних і людських ресурсів.  <b>Г</b> Ліквідація товарно-грошових відносин і централізованого планування.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в умовах десталінізації (1953–1964). Реформа управління економікою.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
<p><b>53.</b> Виникнення в Україні руху «шістдесятників» зумовлено</p> <p><b>А</b> лібералізацією суспільно-політичного та духовного життя.  <b>Б</b> збільшенням фінансування культури та народної творчості.  <b>В</b> долученням до європейської та світової культурної спадщини.  <b>Г</b> поверненням в українську культуру забутих і репресованих імен.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в умовах десталінізації (1953–1964). Виникнення руху «шістдесятників», першої хвилі дисидентського руху наприкінці 50-х – початку 60-х рр. ХХ ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>

<p>54. Яка особливість економічного розвитку України 1970 – початку 1980-х років підтверджується поданими нижче даними?  <i>«У республіці, на яку припадало 2,6% території СРСР, було побудовано майже 40% атомних енергоблоків, продукувалося близько 40% усієї радянської сталі, 34% вугілля, 51% чавуну. ...частка промисловості, що працювала на споживчий ринок, становила 29%, тоді як у розвинутих країнах цей показник сягав 50–60% і більше».</i></p> <p><b>А</b> посилення економічної самостійності  <b>Б</b> деформованість структури економіки  <b>В</b> зростання конкурентоспроможності продукції  <b>Г</b> зниження матеріало- та енергомісткості виробництва</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна у період загострення кризи радянської системи (середина 1960-х – початок 1980-х років). Прояви кризи радянського ладу в Україні.  <i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.  Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.  Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
<p>55. Які цілі діяльності Української Гельсінської групи?</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ознайомлювати світове співтовариство з фактами порушення прав людини в Україні.</li> <li>2. Сприяти реформуванню радянської політичної системи в Україні.</li> <li>3. Ознайомлювати українську громадськість із Загальною декларацією прав людини.</li> </ol> <p><b>А</b> 1, 2  <b>Б</b> 2, 3  <b>В</b> 1, 3  <b>Г</b> 1, 2, 3</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна у період загострення кризи радянської системи (середина 1960-х – початок 1980-х років). Друга хвиля дисидентського руху.  <i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.  Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.  Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
<p>56. Що було однією з ознак дисидентського руху в Україні в другій половині 1960 – першій половині 1980-х років?</p> <p><b>А</b> мирний, ненасильницький характер боротьби  <b>Б</b> поширення руху лише в західних областях України  <b>В</b> координація масових антиурядових акцій з московськими групами  <b>Г</b> домінування релігійної течії, її підтримка з боку православної церкви</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в умовах десталінізації (1953–1964). Перша хвиля дисидентського руху наприкінці 50-х – початку 60-х рр. ХХ ст. Україна у період загострення кризи радянської системи (середина 1960-х – початок 1980-х років). Друга хвиля дисидентського руху.  <i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.  Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.  Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>

<p>57. Прочитайте уривок з історичного джерела та виконайте завдання.</p> <p><i>«У зараженому радіацією Чорнобилі влаштовували «показушні» весілля, фальшиві гулянки, паради. У дні всенародної жалоби було влаштовано першотравневу демонстрацію на Хрещатику в Києві, де оголені діти, нічого не підозрюючи, танцювали перед трибунами, потішаючи тих, котрі знали – зобов'язані були знати! – весь трагізм ситуації, що склалася...»</i></p> <p>Зазначені вище заходи проводилися партійно-державним керівництвом з метою</p> <p><b>А</b> продемонструвати світові зростаючу єдність Комуністичної партії Радянського Союзу й народу в умовах надзвичайної ситуації на Чорнобильській АЕС.</p> <p><b>Б</b> засвідчити непохитність радянської традиції святкування міжнародного дня солідарності трудящих за будь-яких обставин.</p> <p><b>В</b> приховати факт вибуху на четвертому енергоблоці Чорнобильської АЕС і реальні масштаби та наслідки катастрофи.</p> <p><b>Г</b> переконатися у всенародній підтримці політики «перебудови» та «прискорення», незважаючи на аварію на Чорнобильській АЕС.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України. Чорнобильська катастрофа.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939–початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
<p>58. Важливим кроком до об'єднання національно-демократичних сил наприкінці 1980-х років було</p> <p><b>А</b> падіння авторитету Комуністичної партії України в суспільстві.</p> <p><b>Б</b> проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР.</p> <p><b>В</b> проведення акції «Українська хвиля» – утворення «живого ланцюга» від Львова до Києва.</p> <p><b>Г</b> формування всеукраїнської організації – Народного руху України за перебудову.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України. Виникнення Народного руху України (Народний рух України за перебудову).</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939–початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
<p>59. Про яке явище йдеться в уривку з історичного джерела?</p> <p><i>«На початку 1990-х років перевищення показників смертності над показниками народжуваності стало характерним для всієї республіки – на кожну 1000 мешканців народжувалося в середньому 8,5 дітей, а помирало 16 осіб. Якщо у 1989 р. в Україні проживало 51,7 млн чол., то у 2003 р. всього 47,7 млн».</i></p> <p><b>А</b> денационалізацію</p> <p><b>Б</b> асиміляцію</p> <p><b>В</b> депопуляцію</p> <p><b>Г</b> дискримінацію</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в умовах незалежності. Риси економічного, соціального, політичного, національного, культурного життя.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939–початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>

<p><b>50.</b> Які завдання державотворення в Україні було вирішено на початку 1990-х років?</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Побудовано соціально орієнтовану ринкову економіку.</li> <li>2. Встановлено недоторканність кордонів, регламентовано режим і порядок їх охорони.</li> <li>3. Інтегровано українську економіку в європейські та світові економічні структури.</li> <li>4. Створено власні Збройні сили, організовано органи безпеки та правопорядку.</li> <li>5. Сформовано інститут громадянства, національну символіку визнано державною.</li> <li>6. Прийнято нову Конституцію незалежної України.</li> </ol> <p><b>А</b> 2, 4, 5  <b>Б</b> 1, 4, 6  <b>В</b> 2, 3, 6  <b>Г</b> 1, 3, 5</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в умовах незалежності. Державотворчі процеси в Україні.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>		
<p><b>51.</b> Установіть відповідність між описаними подіями та часом (століттями), коли вони відбулися.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p><b>1</b> «І тоді єпископ корсунський з попами охрестили Володимира. Охрестився ж він у церкві святої Софії. А стоїть та церква на високому місці посеред города...»</p> <p><b>2</b> «Заложив він в городі Києві ворота Золоті, ...також церкву святої Софії, Премудрості Божої, а потім церкву на Золотих воротах, кам'яну...»</p> <p><b>3</b> «Рушив Аскольд і Дір на Греків, і прийшов туди... Цесарград двомастами кораблів оточили. ...знялася буря з вітром і кораблі русів розметало і побило...»</p> <p><b>4</b> «У той же рік прийшов Батий до Києва з mnogим-множеством сили своєї, і окружив город. І обступила Київ сила татарська, і був город в облозі великій...»</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p><b>А</b> IX ст.</p> <p><b>Б</b> X ст.</p> <p><b>В</b> XI ст.</p> <p><b>Г</b> XII ст.</p> <p><b>Д</b> XIII ст.</p> </td> </tr> </table>	<p><b>1</b> «І тоді єпископ корсунський з попами охрестили Володимира. Охрестився ж він у церкві святої Софії. А стоїть та церква на високому місці посеред города...»</p> <p><b>2</b> «Заложив він в городі Києві ворота Золоті, ...також церкву святої Софії, Премудрості Божої, а потім церкву на Золотих воротах, кам'яну...»</p> <p><b>3</b> «Рушив Аскольд і Дір на Греків, і прийшов туди... Цесарград двомастами кораблів оточили. ...знялася буря з вітром і кораблі русів розметало і побило...»</p> <p><b>4</b> «У той же рік прийшов Батий до Києва з mnogим-множеством сили своєї, і окружив город. І обступила Київ сила татарська, і був город в облозі великій...»</p>	<p><b>А</b> IX ст.</p> <p><b>Б</b> X ст.</p> <p><b>В</b> XI ст.</p> <p><b>Г</b> XII ст.</p> <p><b>Д</b> XIII ст.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Виникнення та розквіт Київської Русі. Київська Русь за часів роздробленості. Галицько-Волинська держава.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – 192 с.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с.</p>
<p><b>1</b> «І тоді єпископ корсунський з попами охрестили Володимира. Охрестився ж він у церкві святої Софії. А стоїть та церква на високому місці посеред города...»</p> <p><b>2</b> «Заложив він в городі Києві ворота Золоті, ...також церкву святої Софії, Премудрості Божої, а потім церкву на Золотих воротах, кам'яну...»</p> <p><b>3</b> «Рушив Аскольд і Дір на Греків, і прийшов туди... Цесарград двомастами кораблів оточили. ...знялася буря з вітром і кораблі русів розметало і побило...»</p> <p><b>4</b> «У той же рік прийшов Батий до Києва з mnogим-множеством сили своєї, і окружив город. І обступила Київ сила татарська, і був город в облозі великій...»</p>	<p><b>А</b> IX ст.</p> <p><b>Б</b> X ст.</p> <p><b>В</b> XI ст.</p> <p><b>Г</b> XII ст.</p> <p><b>Д</b> XIII ст.</p>		

<p>62. Установіть відповідність між назвами вищих державно-політичних інституцій Гетьманщини середини XVII–XVIII ст. та їхньою компетенцією.</p> <table border="0"> <tr> <td>1</td> <td>Генеральна військова канцелярія</td> <td>А</td> <td>Представницький інститут, який розглядав загальні державні справи, зокрема: затвердження міждержавних договорів, складання «статей» при обранні гетьмана.</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Генеральна військова рада</td> <td>Б</td> <td>Орган, що відав справами збору натуральних і грошових податків з населення, прибутками та видатками держави, військовими та ранговими маєтностями.</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Генеральний військовий суд</td> <td>В</td> <td>Орган, що відав створенням і ліквідацією козацьких полків на території держави, охороною кордонів, поліцейським наглядом.</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Генеральна скарбова канцелярія</td> <td>Г</td> <td>Військово-адміністративна установа, за посередництва якої гетьман здійснював управління державою, вирішувала всі поточні справи внутрішнього та міжнародного характеру.</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Д</td> <td>Орган, що розглядав справи осіб, які належали до генеральної старшини, а також справи про державні злочини, здійснював нагляд за виконанням універсалів гетьмана та указів царя.</td> </tr> </table>	1	Генеральна військова канцелярія	А	Представницький інститут, який розглядав загальні державні справи, зокрема: затвердження міждержавних договорів, складання «статей» при обранні гетьмана.	2	Генеральна військова рада	Б	Орган, що відав справами збору натуральних і грошових податків з населення, прибутками та видатками держави, військовими та ранговими маєтностями.	3	Генеральний військовий суд	В	Орган, що відав створенням і ліквідацією козацьких полків на території держави, охороною кордонів, поліцейським наглядом.	4	Генеральна скарбова канцелярія	Г	Військово-адміністративна установа, за посередництва якої гетьман здійснював управління державою, вирішувала всі поточні справи внутрішнього та міжнародного характеру.			Д	Орган, що розглядав справи осіб, які належали до генеральної старшини, а також справи про державні злочини, здійснював нагляд за виконанням універсалів гетьмана та указів царя.	<p><i>Відповідність програмі:</i> Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Утворення української козацької держави – Війська Запорозького. Українські землі в 60–80-ті рр. XVII ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –256 с.</p> <p>Швидько А. Історія України: Учебник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.</p>
1	Генеральна військова канцелярія	А	Представницький інститут, який розглядав загальні державні справи, зокрема: затвердження міждержавних договорів, складання «статей» при обранні гетьмана.																		
2	Генеральна військова рада	Б	Орган, що відав справами збору натуральних і грошових податків з населення, прибутками та видатками держави, військовими та ранговими маєтностями.																		
3	Генеральний військовий суд	В	Орган, що відав створенням і ліквідацією козацьких полків на території держави, охороною кордонів, поліцейським наглядом.																		
4	Генеральна скарбова канцелярія	Г	Військово-адміністративна установа, за посередництва якої гетьман здійснював управління державою, вирішувала всі поточні справи внутрішнього та міжнародного характеру.																		
		Д	Орган, що розглядав справи осіб, які належали до генеральної старшини, а також справи про державні злочини, здійснював нагляд за виконанням універсалів гетьмана та указів царя.																		
<p>63. Установіть відповідність між прізвищами митців і сферами їхньої творчості (фактами біографії).</p> <table border="0"> <tr> <td>1</td> <td>М. Лисенко</td> <td>А</td> <td>Художник, член Товариства «передвижників», автор картин «Весілля в Київській губернії», «Свати», «Ворожіння», «Ярмарок».</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>М. Пимоненко</td> <td>Б</td> <td>Композитор, автор хорових поем «Легенда», «Моя пісня», класичних обробок українських пісень «Козака несуть», «Дударик», «Щедрик».</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>С. Гулак-Артемовський</td> <td>В</td> <td>Живописець-баталіст, графік, автор картин «Похід запорожців на Крим», «Бій Максима Кривоноса з Ієремією Вишневецьким».</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>М. Леонтович</td> <td>Г</td> <td>Композитор, співак, драматург, соліст Флорентійської опери, Російської імператорської опери, автор опери «Запорожець за Дунаєм».</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Д</td> <td>Композитор, етнограф, учасник громадівського руху, автор опер «Різдвяна ніч», «Утоплена», «Тарас Бульба», «Енеїда».</td> </tr> </table>	1	М. Лисенко	А	Художник, член Товариства «передвижників», автор картин «Весілля в Київській губернії», «Свати», «Ворожіння», «Ярмарок».	2	М. Пимоненко	Б	Композитор, автор хорових поем «Легенда», «Моя пісня», класичних обробок українських пісень «Козака несуть», «Дударик», «Щедрик».	3	С. Гулак-Артемовський	В	Живописець-баталіст, графік, автор картин «Похід запорожців на Крим», «Бій Максима Кривоноса з Ієремією Вишневецьким».	4	М. Леонтович	Г	Композитор, співак, драматург, соліст Флорентійської опери, Російської імператорської опери, автор опери «Запорожець за Дунаєм».			Д	Композитор, етнограф, учасник громадівського руху, автор опер «Різдвяна ніч», «Утоплена», «Тарас Бульба», «Енеїда».	<p><i>Відповідність програмі:</i> Культура України в другій половині XIX – початку XX ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – 352 с.</p> <p>Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – 224 с.</p>
1	М. Лисенко	А	Художник, член Товариства «передвижників», автор картин «Весілля в Київській губернії», «Свати», «Ворожіння», «Ярмарок».																		
2	М. Пимоненко	Б	Композитор, автор хорових поем «Легенда», «Моя пісня», класичних обробок українських пісень «Козака несуть», «Дударик», «Щедрик».																		
3	С. Гулак-Артемовський	В	Живописець-баталіст, графік, автор картин «Похід запорожців на Крим», «Бій Максима Кривоноса з Ієремією Вишневецьким».																		
4	М. Леонтович	Г	Композитор, співак, драматург, соліст Флорентійської опери, Російської імператорської опери, автор опери «Запорожець за Дунаєм».																		
		Д	Композитор, етнограф, учасник громадівського руху, автор опер «Різдвяна ніч», «Утоплена», «Тарас Бульба», «Енеїда».																		

<p>64. Установіть відповідність між назвами періодів в історії України та поняттями й термінами, які потрібно використовувати, характеризуючи їх.</p> <table border="0"> <tr> <td>1</td> <td>Радянська модернізація (1929–1938)</td> <td>А</td> <td>Реформа, раднаргоспи, культ особи, демократизація, реабілітація, «шістдесятники».</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Велика Вітчизняна війна (1941–1945)</td> <td>Б</td> <td>Холодна війна, голод, «ждановщина», радянізація, «безрідний космополітизм», операція «Вісла».</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Післявоєнна відбудова (1945–початок 1950-х)</td> <td>В</td> <td>П'ятирічка, колективізація, «закон про п'ять колосків», Голодомор, масові репресії, «розстріляне відродження».</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Десталінізація (1953–1964)</td> <td>Г</td> <td>«Розвинутий соціалізм», номенклатура, дефіцит, правозахисники, «самвидав», неосталінізм.</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Д</td> <td>Мобілізація, евакуація, Голокост, «новий порядок», рух Опору, депортація.</td> </tr> </table>	1	Радянська модернізація (1929–1938)	А	Реформа, раднаргоспи, культ особи, демократизація, реабілітація, «шістдесятники».	2	Велика Вітчизняна війна (1941–1945)	Б	Холодна війна, голод, «ждановщина», радянізація, «безрідний космополітизм», операція «Вісла».	3	Післявоєнна відбудова (1945–початок 1950-х)	В	П'ятирічка, колективізація, «закон про п'ять колосків», Голодомор, масові репресії, «розстріляне відродження».	4	Десталінізація (1953–1964)	Г	«Розвинутий соціалізм», номенклатура, дефіцит, правозахисники, «самвидав», неосталінізм.			Д	Мобілізація, евакуація, Голокост, «новий порядок», рух Опору, депортація.	<p><i>Відповідність програмі:</i> Радянська модернізація України (1929–1938). Україна під час Другої світової війни (1939–1945). Післявоєнна відбудова і розвиток України в 1945 – початку 50-х років. Україна в умовах десталінізації (1953–1964).</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – 352 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – 304 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – 352 с.</p> <p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
1	Радянська модернізація (1929–1938)	А	Реформа, раднаргоспи, культ особи, демократизація, реабілітація, «шістдесятники».																		
2	Велика Вітчизняна війна (1941–1945)	Б	Холодна війна, голод, «ждановщина», радянізація, «безрідний космополітизм», операція «Вісла».																		
3	Післявоєнна відбудова (1945–початок 1950-х)	В	П'ятирічка, колективізація, «закон про п'ять колосків», Голодомор, масові репресії, «розстріляне відродження».																		
4	Десталінізація (1953–1964)	Г	«Розвинутий соціалізм», номенклатура, дефіцит, правозахисники, «самвидав», неосталінізм.																		
		Д	Мобілізація, евакуація, Голокост, «новий порядок», рух Опору, депортація.																		
<p>65. Установіть відповідність між датами та подіями.</p> <table border="0"> <tr> <td>1</td> <td>16 липня 1990 р.</td> <td>А</td> <td>Прийняття Конституції України.</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>24 серпня 1991 р.</td> <td>Б</td> <td>Схвалення Декларації про державний суверенітет України.</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>28 червня 1996 р.</td> <td>В</td> <td>Прийняття Закону України «Про Голодомор 1932–1933 років в Україні».</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>28 листопада 2006 р.</td> <td>Г</td> <td>Прийняття Акта проголошення державної незалежності України.</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Д</td> <td>Підписання Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Російською Федерацією.</td> </tr> </table>	1	16 липня 1990 р.	А	Прийняття Конституції України.	2	24 серпня 1991 р.	Б	Схвалення Декларації про державний суверенітет України.	3	28 червня 1996 р.	В	Прийняття Закону України «Про Голодомор 1932–1933 років в Україні».	4	28 листопада 2006 р.	Г	Прийняття Акта проголошення державної незалежності України.			Д	Підписання Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Російською Федерацією.	<p><i>Відповідність програмі:</i> Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України. Україна в умовах незалежності.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
1	16 липня 1990 р.	А	Прийняття Конституції України.																		
2	24 серпня 1991 р.	Б	Схвалення Декларації про державний суверенітет України.																		
3	28 червня 1996 р.	В	Прийняття Закону України «Про Голодомор 1932–1933 років в Україні».																		
4	28 листопада 2006 р.	Г	Прийняття Акта проголошення державної незалежності України.																		
		Д	Підписання Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Російською Федерацією.																		



<p>66. Установіть послідовність панування кочовиків на території сучасної України.</p> <p><b>А</b> скіфи  <b>Б</b> гуни  <b>В</b> кіммерійці  <b>Г</b> сармати</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Стародавня історія України. Кочовики за раннього залізного віку.  <i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – 192 с.  Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с.</p>
<p>67. Установіть послідовність описаних нижче подій національно-визвольної війни українського народу проти Речі Посполитої середини XVII ст.</p> <p><b>А</b> «Через рік після перемоги під Берестечком повністю загинуло польське військо... Того ж року господарю Василю довелося влаштувати весілля своєї дочки Розанди з Тимошем, сином козацького гетьмана Хмеля...»  <b>Б</b> «Стали поляки обозом та вишикували своє військо на рівнині коло Корсуня. Того ж ранку вдарив Хмельницький зі своїм і ординським військом на поляків. Ті, недовго втримуючи свій стрій, з великими втратами відступили...»  <b>В</b> «То ми, великий государ, підданого нашого Богдана Хмельницького... і все наше Військо Запорозьке пожалували – веліли їм бути під нашою, царського величства, високою рукою, згідно з давнішими їх правами і привілеями...»  <b>Г</b> «Увесь народ, вийшовши з Києва, вся чернь вітала його. Академія вітала його промовами як спасителя народу від рабства польського, як Мойсея, вбачаючи в імені Богдан добрий знак і називаючи його Богом даний...»</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.  <i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 256 с.  Швидько А. Історія України: Учебник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – 384 с.</p>
<p>68. Установіть послідовність явищ, притаманних історичному розвитку України.</p> <p><b>А</b> виникнення фабрики  <b>Б</b> виникнення мануфактури  <b>В</b> промисловий переворот  <b>Г</b> виникнення ремесла</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Стародавня історія України. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Наддніпрянська Україна в другій половині XIX ст. Наддніпрянська Україна на початку XX ст.  <i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – 192 с.  Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – 280 с. Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – 352 с.  Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – 224 с.</p>

<p>59. Установіть послідовність воєнних операцій Червоної Армії в роки Великої Вітчизняної війни (1941–1945).</p> <p><b>А</b> Кримська наступальна операція  <b>Б</b> «Битва за Дніпро»  <b>В</b> Карпатсько-Ужгородська операція  <b>Г</b> Львівсько-Сандомирська операція</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939–1945). Визволення України.  <i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.  Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.  Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>
<p>70. Установіть послідовність суспільно-політичних подій 1950–1970-х років.</p> <p><b>А</b> Виступ на ХХ з'їзді КПРС М. Хрущова з доповіддю «Про культ особи та його наслідки».  <b>Б</b> Поява праці І. Дзюби «Інтернаціоналізм чи русифікація?»  <b>В</b> Утворення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод.  <b>Г</b> Суд у Львові над членами Української робітничо-селянської спілки – Л. Лук'яненком, І. Кандибою та іншими.</p>	<p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в умовах десталінізації (1953–1964). Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР. Виникнення першої хвилі дисидентського руху. Україна у період загострення кризи радянської системи (середина 1960-х – початок 1980-х років). Друга хвиля дисидентського руху.  <i>Відповідність підручникам:</i> Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – 384 с.  Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – 320 с.  Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – 384 с.</p>



# Зовнішнє незалежне оцінювання 2009 року з історії України від найдавніших часів до початку XXI століття

Зміст завдання та правильна відповідь
1. Первісна людина з'явилася на території сучасної України близько <b>1 млн років тому.</b>
2. Про якого великого київського князя йдеться в уривку з історичного джерела: <i>«Отець бо його... землю... хрещенням просвітив, а сей великий князь... засіяв книжними словами серця віруючих людей...»?</i> <b>Ярослава Мудрого</b>
3. Основу економічного розвитку Київської Русі становили <b>землеробство та чорна металургія.</b>
4. Сутність політичної роздробленості Київської Русі полягала в <b>зміні унітарної монархії монархією федеративною.</b>
5. Неповноправних людей на Русі, які через певні причини вийшли зі свого соціального середовища та втратили з ним законний зв'язок, називали <b>ізгої.</b>
6. Зміни в політичному устрої Київської Русі в XI–XIII ст. були пов'язані з <b>появою та функціонуванням інституту загальноруських князівських з'їздів.</b>
7. Яка пам'ятка давньоруської літератури містить такі настанови? <i>«... Паче всього – убогих не забувайте, годуйте й подавайте сироті... не давайте сильним погубити людину... гордості не майте в серці і в умі. Старих шануй, як отця, а молодих – як братів. Лжі березися, і п'янства, і блуду, бо в сьому душа погибає і тіло. А се вам основа всього: страх божий майте вище над усе...»</i> <b>«Повчання дітям» Володимира Мономаха</b>
8. Виникнення фільварків на українських землях було зумовлено <b>зростаючим попитом на зерно на внутрішньому та зовнішніх ринках.</b>
9. У якому столітті відбулися описані події? <i>«...Василій Іванович, великий князь московський, взяв град Смоленський. Король Сигізмунд... послав проти нього свого воєводу князя Костянтина Івановича Острозького, старосту луцького і брацлавського, з хоробрими воїнами литовськими і руськими. І стали князь з воїнами литовськими проти великої ворожої армії, і вдарили та погубили вісімдесят тисяч, а інших в полон взяли».</i> <b>XVI ст.</b>
10. У складі Руського та Брацлавського воєводств Речі Посполитої в другій половині XVI – першій половині XVII ст. перебували <b>Галичина, Східне Поділля.</b>
11. Орган самоврядування на чолі з бурмистром у містах, що користувалися магдебурзьким правом, називався <b>рада.</b>
12. Які чинники зумовили виникнення українського козацтва в XV–XVI ст.? <b>– Посилення національного, соціального та релігійного гніту українського населення. – Існування масиву вільних земель, освоєння південних територій уходниками.</b>

<p>13. Братства в історії України – це</p> <p><b>релігійно-громадські організації міщан при православних церквах на українських землях наприкінці XVI–XVII ст.</b></p>	
<p>14. «Апостол» (1574), «Буквар» (1574), Острозька Біблія (1581) є першими</p> <p><b>друкованими на українських землях книгами, виданими І. Федоровим.</b></p>	
<p>15. Про появу якого явища в театральному мистецтві йдеться в уривку з історичного джерела?</p> <p><i>«У братських школах, академіях учні писали вірші, промови, а потім виголошували їх. Виконавці виходили на сцену й декламували текст, об'єднаний спільною темою. Шкільні вистави присвячувалися християнським святкам, впливовим особам, важливим подіям. Вистава тривала досить довго, тому глядачам давали перепочинок, пропонуючи їхній увазі в перервах між діями спектаклю театралізовані сценки народно-побутової тематики».</i></p> <p><b>інтермедія</b></p>	
<p>16. На карті позначено територію Гетьманщини</p> <p><b>на час укладення українсько-російського договору 1654 р. та сусідні землі, контрольовані Військом Запорозьким у 1654–1657 рр.</b></p>	
<p>17. Період Руїни характеризувався</p> <p><b>внутрішньою боротьбою козацької старшини за владу, розколом Гетьманщини, втручанням в її внутрішні справи та військовою агресією з боку сусідніх держав.</b></p>	
<p>18. У якому архітектурному стилі збудовано Успенський собор Свято-Успенської Києво-Печерської лаври?</p> <p><b>бароко</b></p>	
<p>19. Козацьке повстання 1702–1704 рр. під проводом С. Палія спричинено</p> <p><b>ліквідацією польським сеймом козацького устрою на Правобережній Україні.</b></p>	

20. «Пакти й Конституція прав і вольностей Війська Запорозького» – угода, укладена між гетьманом П. Орликом і **козацькою старшиною та запорозькими козаками.**

21. На карті позначено території, що ввійшли до складу Російської та Австрійської імперій під час різних поділів Речі Посполитої.  
Результати якого з поділів відображено на карті?

**Першого та Другого**



22. Настанова імператриці Катерини II, що *«Треба найлегшим способом привести до того, щоб вони... перестали дивитись, як вовки на ліс. Коли в Малоросії не буде гетьмана, то треба намагатися щоб час і назва гетьманів зникли»*, реалізовувалася шляхом  
– запровадження намісництва замість полкового устрою та створення регулярних кавалерійських полків.  
– остаточного закріпачення українських селян і зрівняння в правах української старшини з російським дворянством.

23. Знищення Задунайської Січі спричинено **переходом задунайських козаків на бік Росії в ході російсько-турецької війни 1828–1829 рр.**

24. Яка організація в своїх документах задекларувала такі ідеї діяльності:  
*«...політичне об'єднання слов'ян є тією справжньою метою, до якого вони повинні прагнути. ...при об'єднанні кожне слов'янське плем'я [українці, росіяни, білоруси] повинно мати свою самостійність. Визначаємо, що кожне плем'я повинно мати народне правління і дотримуватися повної рівності співгромадян... Має існувати спільний Слов'янський собор з представників всіх племен. ...правило «Мета виправдовує засоби» визнається безбожним?»*

**Кирило-Мефодіївське братство**

25. Унаслідок проведення в 1770–1780-х роках реформ Марії-Терезії та Йосифа II в Австрійській імперії

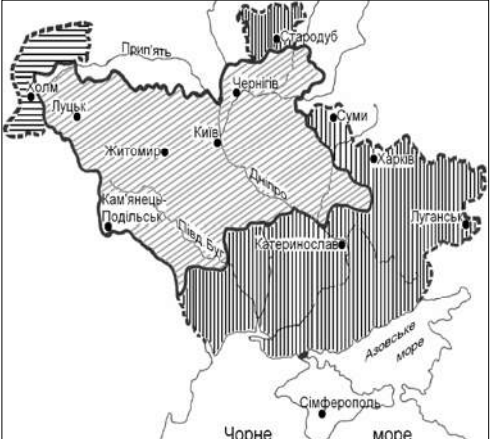
**змінилося правове становище українського селянства та греко-католицької церкви.**

26. Які зміни в соціально-економічній сфері Наддніпрянської України відбулися під впливом реформ 1860–1870-х років у Російській імперії?

- **Формування високого рівня концентрації виробництва.**
- **Завершення промислового перевороту.**
- **Формування ринку вільнонайманої праці.**

27. Представників мовно-літературної та суспільно-політичної течії другої половини XIX ст. на Галичині, Буковині та Закарпатті, які виступали за національно-культурну та державно-політичну єдність із російським народом і російською державою, називали

**москвофіли.**

<p>28. Поява Емського указу імператора Олександра II пов'язана з <b>активізацією діяльності об'єднань української інтелігенції – громад.</b></p>	
<p>29. Унаслідок проведення земельної реформи П. Столипіна в Україні <b>утверджено приватне селянське землеволодіння.</b></p>	
<p>30. У ході Першої світової війни Товариство українських поступовців закликала українців <b>бути нейтральними, тому що жодна з воюючих сторін «...не може викликати співчуття ні цілями, ні способами боротьби».</b></p>	
<p>31. Ухваливши Другий Універсал, Українська Центральна Рада <b>відмовилася від самочинного проголошення автономії до скликання Всеросійських установчих зборів.</b></p>	
<p>32. До якого періоду Української революції належать цитовані документи?</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <i>«Однині Україна стає Українською Народною Республікою. Не відділяючись від республіки Російської і зберігаючи єдність її, ми твердо станемо на нашій землі, щоб силами нашими допомогти, щоб уся Республіка Російська стала федерацією рівних і вільних народів».</i></li> <li>2. <i>«Влада на території Української республіки віднині належить виключно радам робітничих, солдатських і селянських депутатів; ...в центрі – Всеукраїнському з'їздові рад..., його Центральному виконавчому комітетові... Україна проголошується республікою рад».</i></li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>листопад – грудень 1917 р.</b></p>	
<p>33. На карті заштриховано територію</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– поширення повноважень Генерального секретаріату відповідно до «Тимчасової інструкції Генеральному секретаріатові Тимчасового уряду на Україні».</li> <li>– на яку Генеральний секретаріат поширив свою владу після падіння Тимчасового уряду.</li> <li>– передану Українській Народній Республіці за умовами Брест-Литовського мирного договору.</li> </ul>	
<p>34. Падіння Української Центральної Ради (УЦР) спричинено відкритою підтримкою УЦР селянських виступів і робітничих страйків. відмовою УЦР від виконання умов Брест-Литовського мирного договору. завершенням УЦР аграрної реформи та переданням землі в руки селян.</p> <p style="text-align: center;"><b>загостренням відносин УЦР з німецьким і австро-угорським командуванням.</b></p>	
<p>35. Про яку державу йдеться в уривку з історичного джерела?</p> <p><i>«Тепер є сприятливі обставини в цьому питанні, завдання створення в Києві Української академії наук бере на себе держава. Завдання це – справа державної ваги й вирішити його не під силу приватному товариству. Участь держави в цій справі, створення Комісії для вироблення законопроекту про заснування Академії на чолі з В. І. Вернадським дасть можливість втілити думку про Академію скоро та найбільш повно...»</i></p> <p style="text-align: center;"><b>Українську Державу гетьмана П. Скоропадського</b></p>	
<p>36. Якими подіями завершилася Громадянська війна в Україні?</p> <p style="text-align: center;"><b>Розгромом Червоною Армією військ генерала П. Врангеля в Криму та основних сил повстанських загонів Н. Махна.</b></p>	

37. Державно-політичний статус УСРР у 1921–1922 роках визначався

**«договірною федерацією» з РСФРР та іншими радянськими республіками, посиленням її підпорядкування загальнофедеративним органам влади.**

38. У результаті здійснення в Україні в 1920–1930-х роках політики коренізації

**збільшено питому вагу українців серед керівних кадрів республіканського партійно-державного апарату.**

39. Розвиткові сільського господарства України в період НЕПу було притаманне

**функціонування виробничо-збутових кооперативів і товариств.**

40. Проаналізуйте статистичні дані й визначте, що стало характерним для промисловості України кінця 1930-х років порівняно з 1920-ми роками.

**Співвідношення між великою та дрібною промисловістю в загальному промисловому виробництві України (у %)**

Види промисловості	Роки	
	1925–1926	1938
<b>Велика промисловість</b>		
ількість підприємств	0,6	8,6
ількість робітників	43,2	83,0
алова продукція	68,7	92,5
<b>Дрібна промисловість</b>		
ількість підприємств	99,4	91,4
ількість робітників	56,8	17,0
алова продукція	31,3	7,5

**Концентрація лівової частки робітників у фабрично-заводському секторі, що домінував у виробництві промислової продукції республіки.**

41. У яких уривках з історичних джерел відображено особливості життя українського суспільства в 1930-х роках?

- *«Загальні збори бідноти... виносили постанови про відібрання у куркулів усіх засобів виробництва. Намічали день розкуркулення й розподіляли актив бідняків по господарствам куркулів. В зазначений термін актив приходив до куркуля та описував усе його майно».*
- *«Адміністрування, перегини по відношенню до середняка, штучне насадження колгоспів, методи насильства не тільки щодо середняка, а й бідноти набули характеру системи...»*

42. «Розстріляне відродження» – умовна назва

**літературно-мистецької генерації України 1920–1930-х років, репресованої сталінським режимом.**

43. У якому році було проголошено незалежність Карпатської України?

**1939 р.**

44. У якому уривку з історичного джерела відображено один із заходів, спрямованих на асиміляцію українців у 1920–1930-х роках?

***«Міністерство освіти категорично відхилило прохання відкрити школи з викладанням українською мовою, наголосивши, що громадяни зобов'язані давати своїм дітям освіту тільки в ...школах з румунською мовою викладання».***

45. Друга світова війна розпочалася нападом
<b>Німеччини на Польщу.</b>
46. Рейди партизанських з'єднань на Правобережну Україну в 1943 р., окрім воєнних цілей, передбачали
<b>нейтралізацію впливу на цій території ОУН та її збройних формувань.</b>
47. Початком визволення території України від нацистської окупації став контрнаступ радянських військ у ході
<b>Сталінградської битви.</b>
48. У якому році Українська РСР стала членом Організації Об'єднаних Націй?
<b>1945 р.</b>
49. Особливість процесу післявоєнної відбудови народного господарства України (1945 – початок 1950-х років) визначалася
– <b>першочерговою відбудовою важкої промисловості та енергетики.</b>
– <b>опорою лише на власні сили та ресурси Радянського Союзу.</b>
– <b>відсутністю достатньої кількості кваліфікованої робочої сили.</b>
50. Суть політики радянської західних областей України в період післявоєнної відбудови (1945 – початок 1950-х років) полягала в
<b>уніфікації всіх сфер життя відповідно до норм, утверджених у СРСР.</b>
51. Які з указаних нижче заходів партійно-державного керівництва в 1950 – середині 1960-х років вплинули на життєвий рівень населення України?
– <b>Ведення широкомасштабного індустріального житлового будівництва.</b>
– <b>Установлення щомісячного авансування та пенсій за віком для колгоспників.</b>
– <b>Підвищення рівня оплати праці, упровадження п'ятиденного робочого тижня.</b>
52. Яка зміна в економічному розвитку України в другій половині 1950 – першій половині 1960-х років пов'язана зі створенням раднаргоспів?
<b>Раціоналізація використання місцевих матеріальних і людських ресурсів.</b>
53. Виникнення в Україні руху «шістдесятників» зумовлено
<b>лібералізацією суспільно-політичного та духовного життя.</b>
54. Яка особливість економічного розвитку України 1970 – початку 1980-х років підтверджується поданими нижче даними?
<i>«У республіці, на яку припадало 2,6% території СРСР, було побудовано майже 40% атомних енергоблоків, продукувалося близько 40% усієї радянської сталі, 34% вугілля, 51% чавуну. ...частка промисловості, що працювала на споживчий ринок, становила 29%, тоді як у розвинутих країнах цей показник сягав 50–60% і більше».</i>
<b>деформованість структури економіки</b>
55. Які цілі діяльності Української Гельсінської групи?
– <b>Ознайомлювати світове співтовариство з фактами порушення прав людини в Україні.</b>
– <b>Ознайомлювати українську громадськість із Загальною декларацією прав людини.</b>

<p>56. Що було однією з ознак дисидентського руху в Україні в другій половині 1960 – першій половині 1980-х років?</p> <p style="text-align: center;"><b>мирний, ненасильницький характер боротьби</b></p>								
<p>57. Прочитайте уривок з історичного джерела та виконайте завдання.</p> <p><i>«У зараженому радіацією Чорнобилі влаштовували «показуєні» весілля, фальшиві гулянки, паради. У дні всенародної жалоби було влаштовано першотравневу демонстрацію на Хрещатику в Києві, де оголені діти, нічого не підозрюючи, танцювали перед трибунами, потішаючи тих, котрі знали – зобов'язані були знати! – весь трагізм ситуації, що склалася...»</i></p> <p>Зазначені вище заходи проводилися партійно-державним керівництвом з метою</p> <p style="text-align: center;"><b>приховати факт вибуху на четвертому енергоблоці Чорнобильської АЕС і реальні масштаби та наслідки катастрофи.</b></p>								
<p>58. Важливим кроком до об'єднання національно-демократичних сил наприкінці 1980-х років було</p> <p style="text-align: center;"><b>формування всеукраїнської організації – Народного руху України за перебудову.</b></p>								
<p>59. Про яке явище йдеться в уривку з історичного джерела?</p> <p><i>«На початку 1990-х років перевищення показників смертності над показниками народжуваності стало характерним для всієї республіки – на кожну 1000 мешканців народжувалося в середньому 8,5 дітей, а помирало 16 осіб. Якщо у 1989 р. в Україні проживало 51,7 млн чол., то у 2003 р. всього 47,7 млн».</i></p> <p style="text-align: center;"><b>депопуляцію</b></p>								
<p>60. Які завдання державотворення в Україні було вирішено на початку 1990-х років?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Встановлено недоторканність кордонів, регламентовано режим і порядок їх охорони.</li> <li>– Створено власні Збройні сили, організовано органи безпеки та правопорядку.</li> <li>– Сформовано інститут громадянства, національну символіку визнано державною.</li> </ul>								
<p>61. Установіть відповідність між описаними подіями та часом (століттями), коли вони відбулися.</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">«І тоді єпископ корсунський з попами охрестили Володимира. Охрестився ж він у церкві святої Софії. А стоїть та церква на високому місці посеред города...»</td> <td style="text-align: right; vertical-align: top; padding: 5px;">X ст.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">«Заложив він в городі Києві ворота Золоті, ...також церкву святої Софії, Премудрості Божої, а потім церкву на Золотих воротах, кам'яну...»</td> <td style="text-align: right; vertical-align: top; padding: 5px;">XI ст.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">«Рушив Аскольд і Дір на Греків, і прийшов туди... Цесарград двомастами кораблів оточили. ...знялася буря з вітром і кораблі русів розметало і побило...»</td> <td style="text-align: right; vertical-align: top; padding: 5px;">IX ст.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">«У той же рік прийшов Батий до Києва з mnogим-множеством сили своєї, і окружив город. І обступила Київ сила татарська, і був город в облозі великій...»</td> <td style="text-align: right; vertical-align: top; padding: 5px;">XIII ст.</td> </tr> </table>	«І тоді єпископ корсунський з попами охрестили Володимира. Охрестився ж він у церкві святої Софії. А стоїть та церква на високому місці посеред города...»	X ст.	«Заложив він в городі Києві ворота Золоті, ...також церкву святої Софії, Премудрості Божої, а потім церкву на Золотих воротах, кам'яну...»	XI ст.	«Рушив Аскольд і Дір на Греків, і прийшов туди... Цесарград двомастами кораблів оточили. ...знялася буря з вітром і кораблі русів розметало і побило...»	IX ст.	«У той же рік прийшов Батий до Києва з mnogим-множеством сили своєї, і окружив город. І обступила Київ сила татарська, і був город в облозі великій...»	XIII ст.
«І тоді єпископ корсунський з попами охрестили Володимира. Охрестився ж він у церкві святої Софії. А стоїть та церква на високому місці посеред города...»	X ст.							
«Заложив він в городі Києві ворота Золоті, ...також церкву святої Софії, Премудрості Божої, а потім церкву на Золотих воротах, кам'яну...»	XI ст.							
«Рушив Аскольд і Дір на Греків, і прийшов туди... Цесарград двомастами кораблів оточили. ...знялася буря з вітром і кораблі русів розметало і побило...»	IX ст.							
«У той же рік прийшов Батий до Києва з mnogим-множеством сили своєї, і окружив город. І обступила Київ сила татарська, і був город в облозі великій...»	XIII ст.							
<p>62. Установіть відповідність між назвами вищих державно-політичних інституцій Гетьманщини середини XVII–XVIII ст. та їхньою компетенцією.</p>								

Генеральна військова канцелярія	Військово-адміністративна установа, за посередництва якої гетьман здійснював управління державою, вирішувала всі поточні справи внутрішнього та міжнародного характеру.
Генеральна військова рада	Представницький інститут, який розглядав загальні державні справи, зокрема: затвердження міждержавних договорів, складання «статей» при обранні гетьмана.
Генеральний військовий суд	Орган, що розглядав справи осіб, які належали до генеральної старшини, а також справи про державні злочини, здійснював нагляд за виконанням універсалів гетьмана та указів царя.
Генеральна скарбова канцелярія	Орган, що відав справами збору натуральних і грошових податків з населення, прибутками та видатками держави, військовими та ранговими маєтностями.
<b>63.</b> Установіть відповідність між прізвищами митців і сферами їхньої творчості (фактами біографії).	
М. Лисенко	Композитор, етнограф, учасник громадівського руху, автор опер «Різдвяна ніч», «Утоплена», «Тарас Бульба», «Енеїда».
М. Пимоненко	Художник, член Товариства «передвижників», автор картин «Весілля в Київській губернії», «Свати», «Ворожіння», «Ярмарок».
С. Гулак-Артемівський	Композитор, співак, драматург, соліст Флорентійської опери, Російської імператорської опери, автор опери «Запорожець за Дунаєм».
М. Леонтович	Композитор, автор хорових поем «Легенда», «Моя пісня», класичних обробок українських пісень «Козака несуть», «Дударик», «Щедрик».
<b>64.</b> Установіть відповідність між назвами періодів в історії України та поняттями й термінами, які потрібно використовувати, характеризуючи їх.	
Радянська модернізація (1929–1938)	П'ятирічка, колективізація, «закон про п'ять колосків», Голодомор, масові репресії, «розстріляне відродження».
Велика Вітчизняна війна (1941–1945)	Мобілізація, евакуація, Голокост, «новий порядок», рух Опору, депортація.
Післявоєнна відбудова (1945–початок 1950-х)	Холодна війна, голод, «ждановщина», радянська, «безрідний космополітизм», операція «Вісла».
Десталінізація (1953–1964)	Реформа, раднаргоспи, культ особи, демократизація, реабілітація, «шістдесятники».
<b>65.</b> Установіть відповідність між датами та подіями.	
16 липня 1990 р.	Схвалення Декларації про державний суверенітет України.
24 серпня 1991 р.	Прийняття Акта проголошення державної незалежності України.
28 червня 1996 р.	Прийняття Конституції України.
28 листопада 2006 р.	Прийняття Закону України «Про Голодомор 1932–1933 років в Україні».



66. Установіть послідовність панування кочовиків на території сучасної України.

- 1 – кіммерійці
- 2 – скіфи
- 3 – сармати
- 4 – гуни

67. Установіть послідовність описаних нижче подій національно-визвольної війни українського народу проти Речі Посполитої середини XVII ст.

- 1 – «Стали поляки обозом та вишикували своє військо на рівнині коло Корсуня. Того ж ранку вдарив Хмельницький зі своїм і ординським військом на поляків. Ті, недовго втримуючи свій стрій, з великими втратами відступили...»
- 2 – «Увесь народ, вийшовши з Києва, вся чернь вітала його. Академія вітала його промовама як спасителя народу від рабства польського, як Мойсея, вбачаючи в імені Богдан добрий знак і називаючи його Богом даний...»
- 3 – «Через рік після перемоги під Берестечком повністю загинуло польське військо... Того ж року господарю Василю довелося влаштувати весілля своєї дочки Розанди з Тимошем, сином козацького гетьмана Хмеля...»
- 4 – «То ми, великий государ, підданого нашого Богдана Хмельницького... і все наше Військо Запорозьке пожалували – веліли їм бути під нашою, царського величества, високою рукою, згідно з давнішими їх правами і привілеями...»

68. Установіть послідовність явищ, притаманних історичному розвитку України.

- 1 – виникнення ремесла
- 2 – виникнення мануфактури
- 3 – промисловий переворот
- 4 – виникнення фабрики

69. Установіть послідовність воєнних операцій Червоної Армії в роки Великої Вітчизняної війни (1941–1945).

- 1 – «Битва за Дніпро»
- 2 – Кримська наступальна операція
- 3 – Львівсько-Сандомирська операція
- 4 – Карпатсько-Ужгородська операція

70. Установіть послідовність суспільно-політичних подій 1950–1970-х років.

- 1 – Виступ на XX з'їзді КПРС М. Хрущова з доповіддю «Про культ особи та його наслідки».
- 2 – Суд у Львові над членами Української робітничо-селянської спілки – Л. Лук'яненком, І. Кандибою та іншими
- 3 – Поява праці І. Дзюби «Інтернаціоналізм чи русифікація?»
- 4 – Утворення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод.